

РЕФОРМА ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ В УКРАЇНІ ЗА МІЖНАРОДНИМ ПРОЕКТОМ TACIS

Ілляшенко Т.О., Павленко Н.Ю.

Проект TACIS «Підтримка реформи податкової системи в Україні» (Technical Aid to CIS - технічне сприяння СНД) – програма, розроблена Європейським Союзом для нових незалежних держав (колишніх республік Радянського Союзу за винятком країн Балтії), в цілях сприяння розвитку економічних і політичних зв'язків з Європейським Союзом. TACIS надає субсидії (безоплатне фінансування) для надання підтримки переходу до ринкової економіки і демократичного суспільства.

Важко позитивно оцінити існуючу в Україні податкову систему. За легкістю сплати податків країна займає 152-ге місце серед 155 країн. Це національна катастрофа, яка потребує вживання екстраординарних заходів.

Держава забирає у бізнесу до 49% доданої ним вартості. В середньому до 62% індивідуальних доходів працюючих громадян дістається бюджету і пенсійному фонду. Сукупне податкове навантаження на економіку сьогодні складає 49% ВВП.

Окрім вищеперелічених проблем податкова система України дуже складна в адмініструванні. У країні існує 26 загальнонаціональних і 14 видів місцевих податків і зборів. Середнє підприємство сплачує 9-12 видів податків і зборів.

Зрозуміло, що без глибокої податкової реформи мріяти про конкурентну економіку, розкріпачення підприємництва і реалізацію ефективних соціальних програм не можна. Тому, фахівцями Європейського союзу була розроблена програма «Підтримки реформи податкової системи в Україні»

Реформування передбачає удосконалення податкового законодавства і методології адміністрування податків, удосконалення системи надання і обробки податкової звітності, створення єдиної інформаційної бази даних, заміну діючої структури податкових органів змішаного типу на організаційну структуру по функціональній ознаці (централізація окремих функцій податкових органів на обласному або державному рівнях) та створення національного інформаційно-довідкового центру.

Метою заходів, що проводяться в регіональних податкових органах, є стимулювання подальшого розвитку та модернізації податкової адміністрації. Основним принципом для побудови податкової системи нового типу експерти вважають орієнтацію на платника податків. На думку розробників програми, саме платники повинні бути в центрі уваги податківців.

Також одним із найважливіших завдань під час реформування податкової системи експерти вважають вдосконалення адміністрування та відшкодування податку на додану вартість, так як неефективне відшкодування ПДВ наносить економіці України більше шкоди, ніж несплата податків. В результаті цього втрачається довіра підприємців до владних інститутів. Та й знайти інвесторів за такої ситуації дуже важко – непрозорість податкової системи відлякує потенційних донорів економіки.

Потребує удосконалення і система спрощеного оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності. Запровадження зазначених систем мало безумовно позитивний вплив на розвиток малого та середнього бізнесу. Проте вони потребують суттєвого доопрацювання у зв'язку з їхньою неузгодженістю з діючим податковим законодавством, наявністю можливостей для ухилення від оподаткування та невирішеністю питань, пов'язаних з внесками до соціальних фондів.